Qui igitur amiſit balſamum innocentiē
⁊ abiecit abſinthiū penitentie accedat ad
tercium calicem ſcilicet ad meritum paſ/
ſionis dñice. Ipſe enim ſanguis ⁊ mors
chriſti nos a peccatis lauat. ꝓ nobis ad/
uocat ⁊ ꝓ nobis orat. De iſtis tribus le/
git͛ Hebre. ix. ca. Emundabit ꝯſcientias
noſtras. ⁊ hoc quo ad primū. ⁊ ideo noui
teſtamenti mediator eſt quo ad ſecundū.
vt in morte intercedente quo ad tercium

¶ Scḋo deus habuit tres calices poſt hāc
vitā. quoꝝ primus eſt plenus vino mero
ſecūdus eſt plenus vino mixto. tercius ē
plenus fece. de quo triplici calice dicitur
ps. Calix in manu domini vini meri ple/
nus mixto. Quedam enim anime ſunt q̄
ſtatim a corporibꝫ euolant celeſte regnū
attingūt. Et iſti bibunt d̄ calice vini meri
qꝛ recipiunt puram leticiam ⁊ celeſtē glo
riam. nec aliquam penam purgatorij ſen
tiunt. De iſto potu dicit͛ Can. v. Bibite
⁊ inebriamini cariſſimi. Ebrietas namqꝫ
non cauſat͛ ex vno hauſto ſed ex frequēti
Modo enim anime ſanctoꝝ habent vnū
hauſtū ſcꝫ fruitōnem in ꝯtemplatōne di/
uinitatis. ſed in die nouiſſimo reſumpto
corpore habebūt alium. Et ideo bibent et
rebibent ⁊ ebrietatem tunc incurrent. An/
geli nāqꝫ ſunt amici qꝛ deo intimo amore
ſunt cōiuncti. Sancti vero ſunt deo cari.
qꝛ ſunt ꝯiuncti ꝑ amorem. ⁊ cariores qꝛ
ſunt ibi nature ꝯformitate ꝓpinqui Et ca
riſſimi. qꝛ precio cariſſimo redempti. An
geli vero qui ſunt amici bibunt qꝛ ex con
templatōe diuinitatis ſuas delectatiōes
hauriūt. Homines vero ⁊ bibūt in ꝯtem
platōne deitatis. ⁊ imbibunt in ꝯtempla
tione hūanitatis ¶ Scḋo ſunt quedā aīe
que nō ſtatim euolant. ſed aliqua crema
bilia ſecum portant. Iſte bibunt in calice
vini mixti habent quidē gloriā ſed cū ad
mixtione pene purgatorij. de hoc Iſa. Vi
num tuū mixtum ē aqua. In purgatorio
quidem multiplex eſt mixtio ſcꝫ pena cū
gratia. ⁊ ſecuritas cū timore. Securi qui
dem ſunt de gloria habēda ſed ſemꝑ ſunt
in timore ne minuꝫ differat͛. Conſolatio
cum deſolatōe. habent enim ꝯſolatōnē de
tali ſecuritate. ⁊ de angeloꝝ viſione. ſꝫ tñ
deſolatōnem habent de pene acerbitate et
demonū apparitiōe. ¶ Tercio ſunt quedam
anime que in inferno detinent͛. Et iſte bi/
bunt in calice pleno fece. In inferno qui/
dem ſunt feces omniū elementorū ⁊ oīm
reꝝ. Si quidem facto iudicio extremo re
nouabit͛ terra ⁊ nouam formam aſſumet.
Renouabit͛ aer ⁊ ꝑpetuam claritatem in
ducet Apoca. xxi. Vidi celum nouū ⁊ ter/
ram nouam. Renouabit͛ aqua. quia cri/
ſtallinam formam accipiet. Vnd̄ Apoca.
vlt. Oſtedit mihi fluuiū aque viue ſplē/
didum tanqꝫ criſtallinum Omnes autē
feces iſtoꝝ elemētoꝝ in latrinam inferna
lem ꝓijcient͛. Ipſe etiam ignis renoua/
bit͛ qꝛ lux a calore diuidet͛ ⁊ tota lux trāſ
ibit in regionem beatorū ⁊ totus calor in
regionem damnatoꝝ. Ibi etiā ſunt feces
omniū reꝝ. nam in preſenti vita non ſunt
bona pura ſed mixta. Fex ei vite ē mors
⁊ fex ſanitatis eſt infirmitas. Fex gaudij
eſt dolor ⁊ triſticia. Fex lucis eſt tenebra.
Deus igit͛ tunc totū vinū lauabit d̄ fece
Vinū puꝝ. ſ. vitā ſanitatem gaudiū ⁊ lu
cem ponet in cellario celeſti Feces autem
ſcꝫ mortem infirmitatē dolorē ⁊ tenebras
ponet in cloaca infernali. ⁊ iſtas feces dā
nati ſꝑ bibent Iſa. li. Vſqꝫ ad fundū cali
cis ſaporis bibiſti ⁊ epotaſti vſꝫ ad feces

¶ De ſancto Petro ad vincula.
Sermo primus

Dirupiſti vin-
cula mea ⁊ cetera. Quadru/
plex beneficium ē ⁊ opus mirabile quod
deus fecit. de quo multipliciter ſibi regra
tiatur hodie ſancta eccleſia repreſentat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ad vincula Sancti Petri

¶ Primum eſt opus mire gratie qđ fecit in gratioſa petri de carcere liberatõe. qđ notatur cum dicit̃. Dirupiſti vincula mea ⁊c̃. Que quidẽ liberatio fiebat per duo .ſ. per ſuffragia orõnum. Actu. xij. Orõ aũt fiebat ab eccleſia ſine intermiſſione ad deuz ꝓ eo. Que quidẽ orões meruerunt exaudiri. qꝛ fiebant a dignis. ⁊ a multis. qꝛ dꝛ ab eccleſia. ⁊ qꝛ fiebant ꝓ digno. ſ. ꝓ beato petro. ⁊ qꝛ fiebant cũ inſtantia ideo dꝛ. ſine intermiſſione. ⁊ qꝛ fiebant ꝓ re vtili ⁊ honeſta ſcꝫ ꝓ liberatione beati petri. Secũdo fiebat angelico miniſterio. Angelus eñ lucem ſibi tribuit ⁊ ipſum velociter ſurgere fecit. ⁊ cathenas de eius manibꝯ ſoluit Per que dat̃ intelligi ꝙ ille qui eſt in carcere dyaboli habet intelligentiam obtenebratã ſed angelus ipſam illuiat per fidem Habet affectiuam ad terram inclinatam ſed ipſam angelus eleuat ad amorẽ. Habet opatiuam alligatã ſed angelus ipſam ſoluit ad meritoriã opatõnem ¶ Secundũ eſt opus mire miſe per qđ filiam principis bogas beati petri oſculantẽ ſanauit. ⁊ alexandꝝ papam a vinculis liberauit qđ notat̃ cum dicitur. tibi ſacrificabo hoſtiã laudis. ecce quanta dei mĩa que etiã ſanctoꝝ ſupplicia reddit venerabilia ⁊ glorioſa. Sanauit quidẽ beatus petrus per verba ſua Actu. ix. Enea ſanet te dominus noſter iheſus chriſtus. Per veſtimenta ſua. Actu. xix Afferebant ſemicinctia ⁊c̃. Per vmbrã ſuam. Actu. v. Per baculum ſuũ ſicut reſuſcitauit martinianum. Per ſupplicia ſua ſicut iſtam puellam. Sanat cotidie ꝑ merita ⁊ oſſa ſua. ¶ Terciũ eſt opus mire ſapientie. qđ notatur cum dicitur. ⁊ nomen dñi inuocabo. Sapientia eñi dei hodie apparuit. quia đ malis bona elicere ſcivit. Dyabolus quidẽ per quatuor modos decipere conatus eſt. Primo per vani cultus ſuperſtitionem. Romani enim ad honorem auguſti imperatoris feſtũ ſollenniter faciebant. Sed de iſto malo deus ſciuit elicere bonum. qꝛ feſtum ſuperſtitionis ꝯuertit in feſtum deuotionis. ⁊ qđ fiebat principi damnato poſtmodum eſt factum apoſtoloꝝ principi petro. Secundo per ſimulatam religionem. Dyabolus enim in ſpecie moyſi iudeis apparuit ⁊ ſupra magnum montem iuxta mare ducẽs plurimos necauit. Sed de iſto malo deus bona extraxit. quia ceteri hoc videntes ad fidem conuerſi ſunt. Tercio per terribilis monſtri apparitionem. quia dyabolus in ſpecie draconis apparuit Sed iſtud deus in bonum ꝯuertit. quia ſanctus donatus in os eiꝰ expuit. ⁊ ille mox crepuit. Quarto ꝑ oppreſſionem. qꝛ dyabolus quendaꝫ inuaſit ⁊ coram omnibꝯ vexauit. Sed deus iſtud in bonum ꝯuertit. qꝛ mox vt cathena beati petri collo eius impoſita fuit. dyabolus abſceſſit ¶ Quarto oſtendit opus mire potentie quando claues Petro ꝯceſſit. qđ notatur cum dicit̃. Vota mea reddam in conſpectu omnis populi eius. ⁊c̃. Dedit enim dominus beato petro poteſtatem in celo vt ianuam celi claudat et aperiat. ideo dixit. Tibi dabo claues. In mundo vt ſcꝫ in eo liget ⁊ ſoluat. ideo dixit. Quodcunqꝫ ligaueris ſuper terram erit ligatum in celis. ⁊ quodcũqꝫ ſolueris ſuper terram erit ſolutum ⁊ in celis ⁊c̃ In inferno. vt ſcꝫ dyabolus eccleſie non preualeat. ⁊ ideo dixit Porte inferi non preualebunt aduerſus eam. In purgatorio. vt eccleſie ſuffragia ibi valeant. ideo dixit. Et quodcunqꝫ ſolueris ſuper terram. quia ſm̃ quoſdã purgatoriuꝫ in terra eſſe opinatur.

¶ De eodem Sermo .ij.

Beatus es ſymon baryona. quia caro ⁊ ſanguis non reuelauit tibi ⁊c̃. Mathei. xvj. cap. In quolibet prelato requirũtur quatuor. que in beato Petro fuerunt. ſcilicet vita. ſapientia conſtantia. ac auctoritas rite collata.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Perfectio autem vite notat̃ cum dicitur
Beatus es ⁊c̃. Licz enim plena beatitudo ſit
in patria. Eſt tamen aliqua beatitudo in
via. nam ſcd̃m Aug. in lib. de vita beata.
ad plenam beatitudinẽ requirunt̃ .ſ. com
pleta volũtas. voluntatis ſanctitas. deſi
deriorꝝ ſacietas. Et in his omnibꝫ plena
ſecuritas. Habent quidã ſancti in p̃ſenti
quodãmodo voluntatẽ ꝯpletam. Sicut
eñ ipſi faciũt voluntatez dei. ꝑs. In lege
domini voluntas eius. ſic ⁊ deus fecit vo
luntatem ipſorꝝ. ꝑs. Voluntatẽ timentiũ
ſe faciet. Habent ſanctitatem voluntatis
Dicit enim Aug. ꝙ beatus eſt qui habet
quicquid vult ⁊ nihil mali vult. In ſcĩs
viris voluntas corꝝ eſt in bonis ⁊ de bo
nis. Pſal. In mandatis ei⁹ volet nimis
Habẽt quodãmodo deſideriorꝝ ſacietatẽ
q² habendo deuz habent deſideriũ ꝯpletũ
vnde dixit Philippus Jo. xiiij. Domie
oſtẽde nobis patrẽ ⁊ ſufficit nobis. Aug.
Nimis eſt auarus cui non ſufficit deus.
Habent ſecuritatem quã habebat apl̃us
Ro. viij. Certus ſum eñ ꝙ neqꝫ mors
neqꝫ vita ⁊c̃. ¶ Scd̃o neceſſariũ eſt prelato
diuina ſapientia. quod notat̃ cum dicit̃
Caro ⁊ ſanguis nõ reuelauit tibi ⁊c̃. Eſt
nanqꝫ quedã ſapiẽtia carnis. quedã ſan
guinis. quedam patris celeſtis. Sapien
tia carnis eſt appetitus ſenſualitatis. Nõ
eſt aũt credẽdũ eius magiſterio q² falſus
ꝓphta ẽ Treñ. ij. Prophete tui viderũt
tibi falſa ⁊ ſtulta. Nec eſt ſtanduz iudicio
eius q² falſus iudex eſt. Johã. viij. Vos
ſcd̃m carnem iudicatis ⁊c̃. Nec ſeruanda
dicta eius q² inſipiens medicus eſt Ro.
viij. Si ſcd̃m carnem vixeritis moriemĩ
Nec habendus comitat⁹ eius. q² p̃ceps
dux eſt. Ibidem. Nihil dãnatõis ẽ his
qui non ſcd̃m carnem ambulant. nec ſunt
querẽde diuitie eius q² vilis negociator
eſt. j. Corꝝ. xv. Caro ⁊ ſanguis regnũ dei
nõ poſſidebunt. Sapiẽtia ſanguis ẽ affe
ctus ꝓpinquitatis. Et iſta ſimiliter nõ ẽ
ſequẽda maxime in tribꝫ. ſ. in bonorꝝ tem
poraliũ diſtributõne vbi ſeruanda ẽ regu
la que habet̃ Luc. vi. Qđ ſupeſt date ele
moſinaz. Non edificate ꝓximorꝝ lata pa
latia. In beneficiõꝝ eccleſiaſticorꝝ collatõe
vbi ſeruanda eſt regula que habet̃. Eccl̃.
xij. Bñfac iuſto ſcꝫ paupi clerico ⁊ bono.
⁊ ne dederis impio ſcꝫ malo ꝓpinquo. In
ſacramentorꝝ diſpenſatõne vbi ſeruanda
eſt regula que habet̃ Mathei. x. Gratis
accepiſtis gratis date. Tercia eſt ſapiẽtia
patris celeſtis quaz habuit petrus. ⁊ iſta
ſapiẽtia beatificat. vñ premittit̃ Beatus
es ſimon ⁊c̃. Vere eñ beatificat q² iſta fi
des trãſcendit oẽm ſenſum Hebre. x. Fi
des eſt ſubſtãtia ſperandarꝝ rerꝝ argumen
tum nõ apparentiũ. Trãſcendit intellectũ
humanũ. ij. Corꝝ. x. In captiuitatẽ redi
gentes oẽm intellectũ in obſequiũ chriſti
Tranſcendit intellectũ angelicum. de hoc
dioniſius Ihꝛſus ſcd̃m nos diuina cõpo
ſitio ⁊ ineffabilis eſt oĩ v̄bo. ⁊ incognita
omni menti ⁊ ipſi primo digniſſimorꝝ an
gelorꝝ. Trãſcendit nature curſum. quia ẽ
opatrix miraculorꝝ Mathei. ix. Si potes
credere oĩa poſſibilia ſunt credẽti. Trãſcẽ
dit oẽm mũdi principatũ Hebre. xi. Sci
p fidẽ vicerũt regna ⁊c̃. ¶ Tercio neceſſaria
eſt p̃lato ꝯſtantia. hec aũt ꝯſtantia maxie
ꝯſiſtit in delinquẽtiũ correctõe ⁊ reprehen
ſiõe ⁊ iſta ꝯſtantia ſcd̃m Greg. dꝫ habere
diſcretõnem maturitatem ⁊ fortitudinẽ.
Unde dicit ſup illud Ezechie. j. Planta
pedis vituli ſcꝫ mature incedens fortis ⁊
diuiſa. quia vnuſquiſqꝫ prelatus ⁊ vene
ratõnem habet ĩ maturitate ⁊ fortitudinẽ
in ope. ⁊ diuiſionem vngule in diſcretõe
Prelatus quidem debet eſſe diſcretus in
diſcreta culparꝝ examinatione maturus
⁊ in examinatorũ matura ponderatione.
fortis in potenti punitõne ¶ Quarto ne
ceſſaria ẽ prelato auctoritas rite collata.
quod notat̃ cũ dicit̃ Tibi dabo claues
regni celorꝝ. Circa qđ tria ſunt videnda.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Primo a quo ſunt iſte .ſ. claues qꝛ a xp̄o
Criſtus nāq3 habet tria genera clauiū. ſcꝫ
claues infernalis iuſticie ꝛ iſtas claues nō
li dedit ſed eas ſibi retinuit. Apoc. j. Ha-
beo claues mortis ꝛ iferni. Habet claues
celeſtis curie. ꝛ iſtas non dedit omnibus
ſed ſolū ſacerdotibꝫ ꝛ prelatis qui ſm̄ ihe
ro. ſunt ſcia ꝛ potentia diſcernendi. qꝛ ſci
entia ſeu potentia precedente ſacerdos de
bet dignos recipe. ꝛ indignos a regno ex
cludere. Hꝫ claues fidei catholice. ꝛ iſtas
cōicat omnibꝫ Ambro. Clauē petri fideꝫ
dixerim per quā celos aperuit. penetrauit
inferna. maria calcauit. Arbitror illā cla-
uem. xij. artificū operatōe ꝯflatam. Duo-
decim eīn aploꝝ ſimbolo fides ſancta ꝯce
pta eſt. Scd̄o videndū eſt cui datur. qꝛ
petro. Soli eīn ſacerdotes hn̄t iſtas cla-
ues. Vere eīn boni ſacerdotes iuriſdictō
nem hn̄t vere ꝛ digne ꝯplete. Tercio vi
dendū eſt ad quid danť iſte claues. ſcꝫ ad
ligandū ꝛ ſoluendū. Eſt aūt vinculū cul-
pe. pene eterne ꝛ pn̄e. Sacerdos igiť po-
teſt ligare ꝛ ſoluere vinculum pn̄e. Sol
uit aūt deus ꝛ ligat vincula pene eterne ꝛ
culpe.

De inuentione ſancti Stephani.
Sermo primus.

Statuiſti verba
tua que locutus es in manibus
pueroꝝ tuoꝝ ꝯplextaꝝ vt transferenť oſſa
regum noſtroꝝ ꝛ oſſa patꝝ noſtroꝝ de lo-
co ſuo ꝛc. Baruch. ij. Inuentio ſiue trāſ-
latio corpoꝝ beati Stephani ꝓthomar-
tiris ꝯmendabilis ē quadrupliciter. Pri
mo ex pte illius a quo facta eſt ſcꝫ chriſti
cum dꝛ. Statuiſti verba tua Iñ enim ver
ba que locutus eſt de tranſlatōne beati ſte
phani loquendo ſtatuit .i. firma ꝛ certa fe
cit. Qd̄ patet. qꝛ ipſa reuelatio nō fuit va
na. ſed triplici apparitōne firmata. Sicut
enim in ore duoꝝ vel trium teſtiū ſtat om
ne verbū. ꝛ ſicut in tribꝫ diebꝫ experiť om
ne factū. ſic ꝛ in tribꝫ reuelationibꝫ reuela
tur omne verbū. Nō enim erat hmōi reue
latio ſeu inuentio fantaſtica. ſed ꝯgruis ſi
militudinibꝫ demōſtrata. Oſtendit enim
gamaliel luciano tres calatos aureos. v
num plenū roſis rubentibꝫ. qui ſignifica-
bat reliquias beati ſtephani. qui fuit aure
us per caritatē ꝛ incorruptōnem carnis.
ꝛ roſeus p ſanguinis effuſionē. Alij duo
erant pleni roſis albis. ꝛ ſignificabat reli
quias gamalielis ꝛ nicodemi. qui fuerūt
aurei p caritatem. ꝛ albi per intentōis pu
ritatē. Aliū etiam oſ̄dit argenteum croco
plenū. ꝛ ſignificabat reliquias filij nico-
demi qui fuerat tanq̄ mundum argentuꝫ
per virginitatē. Croceus aūt color dꝛ me
dius inter album ꝛ rubeū. qꝛ ipſe cū can-
dore virginitatis habuit albedinē pure in
tentionis ꝛ rubedinem caritatis. Secū
do ꝯmendabilis eſt ex pte illoꝝ p quos fa
cta eſt cum dꝛ. que locutus es in manibꝫ
pueroꝝ tuoꝝ ꝯplextaꝝ .i. nicodemi ꝛ ga-
malielis ꝛ luciani qui fuerunt pueri ꝓpter
puritatem. ſimplicitatem ꝛ humilitatem
Iſta enim tria diſponunt hominem ad ſu
ſcipiendū diuinas reuelationes ſcꝫ puri-
tas. Prouerbio. xxij. Qui diligit cordis
mundiciam ꝛc. Simplicitas. Prouerb.
xvj. Cum ſimplicibꝫ ſermocinatio eius.
ꝛ humilitas. ps. Intellectuꝫ dat puulis
Fuerunt etiam ꝯplexte. qd̄ patet in gama
liele qui manifeſtauit multa preterita. ſic
ſuam ꝓfeſſionem. ꝛ ſtephani paſſionem.
Preſentia occulta. ſicut oſſa in terre viſ-
ceribꝫ occulta. Et futura ſicut vbertatem
venturam. Tercio commendabilis ē ex
parte illorum qui fuerunt reges ꝛ patres
ſic inuocantur in autoritate premiſſa Fu
erunt enim reges non tyranni. Tyrannuꝫ
enim tria faciunt ſcilicet ambitio dominā
di. cupiditas lucrandi. ꝛ crudelitas ſeui-
endi. Ipſi autem non fuerunt tyranni ſed
reges quia non fuerunt ambicioſi. nec cu
pidi. nec crudeles ſed miſericordes ꝛ pij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf